

Salamanderbloggen

Min venn salamanderen Casper

Fredag 05. mai 2017 - 11:07

Endelig løsnet det. Etter nesten to uker med varmt og tørt vær kom regnet. Datoen er 31. mars og de første salamanderne har våknet fra vinterdvalen. Casper og kameratene hans har startet på sin vandring til årets viktigste begivenhet.

Fortsatt ligger de fleste dyrene i dyp vintersøvn, men vårvandringen er i gang. En vandring som kun pågår i den mørke tiden på døgnet, med tilstrekkelig fuktighet på bakken og temperaturer helst over to grader celsius.

Målet med vandringen er yngledammen som de selv ble født i, hvor mange potensielle partnere også kommer til å finne veien.

Salamanderens vårvandring

En rask opptellingen for de tre siste nettenes fangst viser totalt 81 storsalamander og 663 småsalamander. Ti av storsalamanderne var merket, dvs. de hadde et en mikrochip i magen som loggeren min registrerte.

[Les om hvordan vi registrerer microchip-merkede salamandere under vårvandringen.](#)

Mest gledelig i natt var gjensynet med Casper, en storsalamander hann jeg mikrochip-merket for fire år siden.

Individmerking

Alle microchipene har et unikt nummer som gjør det mulig å kjenne igjen hvert dyr som blir merket. Jeg bruker et PIT-merke på 12 mm til å merke storsalamanderne. Merket plasseres i buken på dyrene under full narkose.

En storsalamander har fått en microchip i magen og merket kontrolleres med den håndholdte leseren. (Foto: Børre K. Dervo ©)

Casper har merke nr 900226000134155. Han ble merket den 25. april 2013. Casper er en av over 1 000 dyr jeg har merket og som hjelper til med å avsløre livshistorien til storsalamanderen.

Det er kun storsalamanderne som blir merket. Selv de minste merkene er for store til småsalamanderen. Merkene blir enten manuelt lest ved hjelp av en håndholdt PIT-leser eller med en automatisk logger som har antenner liggende på bakken eller på bunnen av dammen.

Dyrene jeg finner under min nattvandring med lommelykt blir sjekket manuelt, mens den automatiske loggeren sjekker dyr som vandrer eller beveger seg i vannet.

Jeg har i alt 100 meter med antenne til den automatiske loggeren som dekker en fjerdedel av omkretsen på Lahelldammen i Lier utenfor Drammen. Jeg har funnet ut at jeg fanger opp nesten halvparten av alle storsalamanderne som vandrer ned til yngledammen med disse antennene. De tre siste nettene har jeg og medhjelperen min Jan funnet i alt ti merkede storsalamander. I tillegg hadde den automatiske loggeren fanget opp tre storsalamander som hadde passert etter at vi hadde gitt oss på natta.

Casper

Det var egentlig Casper jeg skulle skrive om. Som sagt så var det i 2013 jeg traff ham for første gang. Det var en usedvanlig kald og sein vår. Alt liv gikk på sparebluss. Første storsalamanderen det året fant Jan så sent som 14. april. Det er hele tre uker seinere enn den første storsalamander som Jan fant i år den 23. mars.

Jeg fant Casper foran garasjene ved Lahelldammen midt på natten. Han hadde kursen mot dammen, men hadde tydelig rotet litt før han fant riktig retning. Han var trolig på sin aller første vandring ned til Lahelldammen, akkurat kjønnsmoden og snart fire år gammel.

Ut fra lengden var han mest sannsynlig født i juni 2009. De strategiske målene var 105 mm og 3,5 g. To dager senere fikk han et PIT-merke operert inn i buken og ble så hjulpet de siste meterne ned til dammen.

Første gjenfangst av Casper fikk jeg året etter, den 8. april i 2014 kl 01:43. Casper var da blitt 115 mm og 6,0 g. Han hadde vokst en cm i løpet av ett år og blitt nesten

For fjerde året på rad finner jeg Casper utenfor huset til medhjelperen min, Jan. (Foto: Børre K. Dervo ©)

dobbelt så tung. Jeg fant ham foran huset til Jan. Det ligger ca. 30 m vest for stedet der jeg fant Casper første året.

Samme året fanget jeg også Casper i dammen. Da hadde han lagt på seg 2,4 g, en vektøkning på ytterligere 40 prosent i løpet av en måned. Trolig skyldes det meste av denne vektøkningen at kroppen tar til seg vann etter vinterdvalen. Dette året registrerte vi også Casper da han gikk ut av dammen. Det skjedde 4. august kl 00:42. Da var Casper på veg til området nedenfor huset til Jan, hvor han feiter seg opp før vinterdvalen.

Siden har vi møtt Casper hvert år omtrent til den samme tiden på året og på døgnet. Han har valgt omtrent den samme veien ned til dammen og den samme vegen tilbake fra dammen.

Endelig stor nok

I år fant jeg Casper 1. april kl 22:37, ved siden av huset til Jan. Han var nå blitt åtte år, 130 og veide 8,8 g. Casper var mer målbevisst enn noen gang. Han kunne liksom ikke komme seg raskt nok fram.

Han brøytet seg fram imellom de første grasspirene, som var som en skog for ham. Casper var nå blitt så stor at han tilhørte den tredjedelen av hannene som har den størst sjansen til å få seg dame. For her er det snakk om størrelse, muskler og fine farger.

Tidligere år har jeg funnet Casper i ytterkanten av det som trolig er det største leikområdet helt øst i dammen. Salamandernes samles på leikplasser hvor parringen skjer. Et parringsspill som kan sammenlignes med leiken til skogsfugl. I år kommer jeg nok til å fange ham opp på antenna som ligger på leikplassen.

Når dette leses er Casper i gang for fullt med å imponere damene, sammen med 6-700 andre rivaler. En orgie som får en russefest i mai til å fortone seg som et bønnemøte. Det er imidlertid en annen historie som jeg skal fortelle i et senere innlegg.

SALAMANDERBLOGGEN

NYHETER

Om forskning.no

- [Forskning.no](#) er en nettavis med norske og internasjonale forskningsnyheter.
- [UNG.forskning.no](#) er nyheter om forskning for barn og unge.
- [Forskning.no](#) gis ut under [Redaktørplakaten](#).
- Ansvarlig redaktør / daglig leder: Nina Kristiansen, tlf 414 55 513 / nina@forskning.no
- Redaksjonssjef: Bjørnar Kjensli, tlf 942 43 567
- [Personvernerklæring](#)

Kontakt oss

epost@forskning.no / tlf 22 80 98 90

[Redaksjonen](#) – ansatte

Annonser/stillingsmarked:

Preben Forberg, tlf 413 10 879

Sandakerveien 24 C, Bygg D3

Pb 5 Torshov, 0412 Oslo

Følg oss

[@forskningno](#)

[/forskning.no](#)

[/UNG.forskning.no](#)

[/ScienceNorway.no](#)

forskning.nos eiere

Akvaplan-niva

Artsdatabanken

De nasjonale forskningsetiske komiteene

De regionale forskningsfondene

Diku – Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning

Fafo

Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfinansiering

Forsknings- og utviklingsavdelingen, Psykisk helse og rus, Vestre Viken HF

Forsvarets forskningsinstitutt

Framsenteret

Fridtjof Nansens Institutt

GenØk – Senter for biosikkerhet

Handelshøyskolen BI

Havforskningsinstituttet

Høgskolen i Innlandet

Høgskolen i Molde

Høgskolen i Østfold

Høgskulen i Volda

Høgskulen på Vestlandet

Høgskolen Kristiania

Kriminalomsorgens høyskole og utdanningscenter KRUS
Meteorologisk institutt
NIBIO

NIKU Norsk institutt for kulturminneforskning
NILU – Norsk institutt for luftforskning
NLA Høgskolen
NMBU – Norges miljø- og biovitenskapelige universitet
NORSØK – Norsk senter for økologisk landbruk
NSD – Norsk senter for forskningsdata
NTNU
Narviksenteret
Nasjonal kompetansetjeneste for aldring og helse
Nasjonalforeningen for folkehelsen
Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS)
Nasjonalt senter for e-helseforskning
Nasjonalt senter for kvinnehelseforskning
Nasjonalt utviklingscenter for barn og unge – NUBU
Nofima
Nokut
Nord universitet
Nordlandsforskning
Noregs vassdrags- og energidirektorat (NVE)
Norges Geotekniske Institutt
Norges Handelshøyskole
Norges forskningsråd
Norges geologiske undersøkelse
Norges idrettshøgskole
Norsk Polarinstitutt
Norsk Regnesentral

Norsk Romsenter
Norsk Utenrikspolitisk Institutt
Norsk institutt for naturforskning (NINA)
Norsk institutt for vannforskning (NIVA)
Opplysningskontoret for Meieriprodukter
OsloMet – storbyuniversitetet
RBUP Øst og Sør
Ruralis – Institutt for rural- og regionalforskning
SINTEF
Senter for grunnforskning (CAS)
Senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteter
Simula Research Laboratory
Statens Vegvesen FoU
Statped
Sykehuset Innlandet HF
Tannhelsetjenestens kompetansesentre
Telemarksforskning
UiT Norges arktiske universitet
Universitetet i Agder
Universitetet i Bergen
Universitetet i Oslo
Universitetet i Stavanger
Universitetet i Sørøst-Norge
Universitetssenteret på Svalbard (UNIS)

Powered by Labrador CMS